

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การบริหารสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ไทย

ชื่อผู้เขียน นางสาวชีวนันท์ ชี้อตระกูล

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ นภาพร ณ เชียงใหม่	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อมรา โกศัยกานนท์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การบริหารสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ไทยมีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาวิเคราะห์ถึงการบริหารสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ไทย ในการศึกษานี้ได้แบ่งกลุ่มธนาคารเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ กลุ่มธนาคารขนาดกลาง และกลุ่มธนาคารขนาดเล็ก โดยใช้ข้อมูลรายไตรมาส ในช่วงเวลาตั้งแต่ พ.ศ. 2531 - 2541 โดยอาศัยแบบจำลองการถือทรัพย์สินสภาพคล่อง ด้วยเทคนิคการถดถอย และการตรวจสอบการบริหารสินทรัพย์สภาพคล่อง จากงบการเงินอันประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยต่าง ๆ ที่กำหนดการบริหารสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ไทย ได้แก่ ปริมาณสินทรัพย์มีอิทธิพลสูงต่อการบริหารสินทรัพย์สภาพคล่อง อัตราผลตอบแทนจากการถือสินทรัพย์สภาพคล่อง ต้นทุนการกู้ยืมแหล่งเงินทุนภายนอกธนาคาร และความเสี่ยงในการเบิกถอนเงินฝาก ส่วนแต่มีอิทธิพลต่อการกำหนดการบริหารสินทรัพย์สภาพคล่องทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ถือสินทรัพย์สภาพคล่องน้อยกว่ากลุ่มธนาคารขนาดกลางและขนาดเล็ก

และจากการวิเคราะห์ห้วงการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้ง 3 กลุ่ม ล้วนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์ที่กำหนดการบริหารสินทรัพย์สภาพคล่อง หลังจากการประกาศอัตราแลกเปลี่ยนเป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวภายใต้การจัดการเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา สามารถสรุปสาระสำคัญได้ 5 ประการดังนี้

ประการแรก เมื่อขนาดสินทรัพย์ใหญ่ขึ้น กลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ ได้ถือเงินสดและเงินฝากธนาคารในอัตราที่ลดลงมาก แต่กลับถือสินทรัพย์สภาพคล่องประเภทบัญชีเงินฝากระหว่างธนาคารที่มีดอกเบี้ยและหลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืนในอัตราที่สูงมาก นั่นคือ กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ถือเงินสดและเงินฝากธนาคารในสัดส่วนที่น้อยกว่ากลุ่มธนาคารขนาดกลาง และกลุ่มธนาคารขนาดเล็ก

ประการที่สอง เมื่ออัตราผลตอบแทนจากการถือสินทรัพย์สภาพคล่องเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากการตรึงอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศที่สูง พบว่ากลุ่มธนาคารขนาดใหญ่แสวงหาผลกำไรในตลาดเงินอย่างบัญชีระหว่างธนาคารที่มีดอกเบี้ย และหลักทรัพย์ที่ปราศจากภาระผูกพัน โดยเฉพาะหลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน ดังนั้นสินทรัพย์สภาพคล่องจึงอยู่ที่ตลาดเงิน

ประการที่สาม เมื่อต้นทุนการกู้ยืมแหล่งเงินทุนภายนอกของธนาคารสูงขึ้น พบว่ากลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ และกลุ่มธนาคารขนาดกลางบางแห่ง ถือสินทรัพย์สภาพคล่องน้อยลง แต่กลับปล่อยให้กู้ยืมในตลาดเงินซึ่งให้ผลตอบแทนที่สูงสามารถอธิบายด้วยทฤษฎีความต้องการถือเงิน (Demand for Money)

ประการที่สี่ เมื่อความเสี่ยงในการเบิกถอนเงินฝากต่ำ พบว่ากลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ และกลุ่มธนาคารขนาดกลางบางแห่ง มีปริมาณเงินฝากที่สูง ดังนั้นการถือสินทรัพย์สภาพคล่องส่วนเงินสดและเงินฝากธนาคารในอัตราที่ต่ำกว่ากลุ่มธนาคารขนาดเล็ก

ประการที่ห้า ปริมาณสินทรัพย์สภาพคล่องในระยะเวลาก่อนหน้าอัตราผลตอบแทนการถือสินทรัพย์อื่นที่มีใช้สินทรัพย์สภาพคล่อง และความเป็นฤดูกาลไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดการบริหารสินทรัพย์สภาพคล่อง ซึ่งจะต้องมีการปรับตัวในเชิงสถานการณ์เพื่อให้เกิดผลกำไรจากสถานะผู้ให้กู้ยืมในตลาดเงินและการเก็งกำไรในอัตราแลกเปลี่ยนล้วนเป็นพฤติกรรมของกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ นอกจากนี้ กลุ่มธนาคารขนาดกลางบางแห่ง และกลุ่มธนาคารขนาดเล็กที่มีปัญหาคุณภาพของสินเชื่อ การชำระหนี้คืนกับเจ้าหนี้ มีความจำเป็นต้องพึ่งพิงสินทรัพย์สภาพคล่องส่วนเกินจากกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่

Independent Study Title	Liquid-Assets Management of Thai Commercial Banks		
Author	Miss Cheewanara Suetrakul		
M.B.A.	Business Administration		
Examining Committee	Associate Prof. Napaporn	Na Chiangmai	Chairman
	Lecturer Dr. Songsak	Sriboonchitta	Member
	Assistant Prof. Amara	Kosaiyakanont	Member

Abstract

This independent study titled "Liquid-Assets Management of Thai Commercial Banks" was conducted to analyze the management of liquid assets of Thai commercial banks. In this study, banks were divided into three categories which were large bank group, medium bank group and small bank group. Data were collected for every Quarter between 1988 - 1998 and applied with stock adjustment model by regression technique. In addition, examination of liquid assets management was based on financial statements which consisted of balance sheets, profit/loss statements and cash flow statements.

The results of the study revealed that factors having impact on liquid-assets management of Thai commercial banks were as follows; total assets which had a great impact, rate of return in carrying liquid assets, cost of external lending and withdrawal risk. Moreover it was found that the value of the liquid assets carried by the large bank group was less than that carried by either the medium or small bank group.

Analysis of financial statements of these three groups revealed that economic factors were also involved in liquid-assets management. After the foreign exchange rate regime was changed to a managed float system on July 2nd, 1997 it was found that the management of liquid - Assets changed. The results of the study could be summarized as follows:

Firstly, when the size of total assets increased the large bank group carried cash and deposits in highly decreasing rate but carried liquid assets, which were due from banks interest bearing and repurchase agreement securities in highly increasing rate. This means the large bank group carried a lower value of cash and deposits than medium or small bank groups.

Secondly, when the return on liquid-assets was increased because domestic interest rate was fixed at a high rate, large bank groups searched for profits in money market, e.g. due from banks interest bearing and government securities without contingent liabilities, especially repurchase agreement securities. Thus, liquid-assets were in money market.

Thirdly, when the cost of external lending was soaring, the large bank group and one of the medium banks carried lower liquid-assets, but lent in the money market with a high return which could be explained by Demand for Money Theory.

Fourthly, when the withdrawal risk was low, the large bank group and one of the medium banks had large total deposits. Therefore they carried of the lower value liquid assets, i.e. cash and deposits, than the small bank group.

Fifthly, the amount of liquid-assets in previous terms, return on non-other liquid assets and seasonality did not have a notable impact on determining the management of liquid-assets which needed to be adjusted in contingency for the profits from status of lender in money market and to speculate in exchange rate. All of these were behaviour of large bank group. Furthermore, one of medium bank group and small bank group which faced the problems of loan quality and repayment to their own creditors needed to depend on surplus liquid-assets from the large bank group.